

Kommunfullmäktige

Plats och tid	Medborgarhuset kl. 13:00-16:30
Beslutande ledamöter	Erik Lövgren (S) Birgitta Sjögren (S) Jan Filipsson (S) Anna Arvidson (S) Mikael Johansson (S) Liselotte Johansson (S) Sten-Ove Danielsson (S) Anette Lövgren (S) Stiven Wiklund (S) (ordförande) Sara Månsson (S) Oline Filipsson (S) Conny Holmberg (S) Josefin Svedbäck (S) Erik Thunefors (SD) Stig Malmberg (SD) (2:e vice ordförande) Tony Jensén (SD) Gunnar Jansson (SD) Kent Johansson (SD) Linda Mattsson (VF) Joakim Bäckström (VF) Lina Lindman (VF) Lars-Olof Larsson (VF) Leif Grip (VF) Leif Edh (VF) Anna-Carin Lögdahl (M) Hans-Erik Bäck (M) Tomas Milling (M) (vice ordförande) Hans Leidebring (M) Elisabet Larsson (C) Helena Elfvén (C) Örjan Olsson (V) Birgitta Liivlaid (V) Carl-Olof Svensson (KD) Veronica Eriksson (S) ersätter Per-David Wennberg (S) Dennis Hjalmarsson (SD) ersätter Peter Edbom (SD)

Mötesdatum

Kommunfullmäktige

2023-04-24

Ej tjänstgörande ersättare Kalindi Gielen (S)
Lars Åke Forslin (SD)
Maj Karlsson (VF)
Nicklas Lundin (VF)
Angelica Karlsson (M)
Tord Sundqvist (M)
Emma Lindström (C)
Eva Arph Wernström (V)
Mona Hammarstedt (KD)
Kjell Grip (KD)

Justeringens plats och tid Digitalt 2023-05-02 13:00

Protokollet omfattar §22

Sekreterare	Olof Bäckman
Ordförande	Stiven Wiklund (S)
Justerande	Carl-Olof Svensson (KD)
	Joakim Bäckström (VF)

Datum för anslags uppsättande 2023-05-04

Datum för anslags nedtagande 2023-05-26

Förvaringsplats för protokollet Digitalt

Mötesdatum

Kommunfullmäktige

2023-04-24

ÄRENDELISTA

§22

Svar på motion om ej tjänstgörande ersättares yttranderätt

Mötesdatum

Kommunfullmäktige

2023-04-24

§22

Svar på motion om ej tjänstgörande ersättares yttranderätt (KS 22/531)**Beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att

1. Ärendet remitteras åter till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Dennis Hjalmarsson (SD) har till kommunen inkommit med en motion som syftar till att ej tjänstgörande ersättare ges yttranderätt vid kommunfullmäktiges sammanträden.

Yrkanden och beslutsgång

Dennis Hjalmarsson (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar i första hand att kommunfullmäktige remitterar motionen åter till kommunstyrelsen, i andra hand bifalla motionen.

Joakim Bäckström (VF) föreslår att kommunfullmäktige antar motionen.

Erik Lövgren (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ordförande börjar att via acklamation fråga kommunfullmäktige om frågan ska avgöras idag, eller ifall ärendet ska remitteras åter till kommunstyrelsen. Ordförande finner att ärendet ska avgöras idag.

Votering begärd och ska verkställas. Kommunfullmäktige avgör frågan via handuppräknning, och justeringspersoner tillika rösträknare konstaterar att 21 röstar att ärendet ska avgöras idag, samt att 14 röstar att ärendet ska remitteras åter till kommunstyrelsen.

Ordförande konstaterar att kommunfullmäktige beslutat, via minoritetsåterremiss, att ärendet ska remitteras åter till kommunstyrelsen för beredning.

Joakim Bäckströms (VF) förslag faller därav.

Motivering till återremiss

Dennis Hjalmarsson (SD) inkommer med skriftligt skäl till återremiss, vilket biläggs protokollet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse motion ökad politiskt mångfald
- Motion för ökad politisk mångfald i Ånge KF 2022-12-19
- §30 KU Svar på motion om ej tjänstgörande ersättares yttranderätt
- §55 KS Svar på motion om ej tjänstgörande ersättares yttranderätt

Paragrafen är justerad

Motivering till beslut om återremiss

Vi begär återremiss i ärendet för att få ett bättre beslutsunderlag med mera fakta och mindre gissningar och personliga antaganden.

Att en majoritet av regionens kommuner i dagsläget inte har yttranderätt för ersättare innebär inte att man "är emot". Man kan inte påskriva andra kommuner denna åsikt, detta är en gissning eller ett antagande och bör faktagranskas eller tas bort.

I andra stycket kommer nästa gissning, "en av orsakerna kan vara ansvar för beslut"... Här påskiner man alltså inte bara att en majoritet av kommunerna ÄR EMOT ersättares yttranderätt utan man låtsas även veta varför, fortfarande utan fakta. Men fakta är att ej tjänstgörande ersättare inte får rösta och kan därmed ej hållas ansvariga.

I tredje stycket kommer ytterligare en gissning men här är man säker med ordvalet "en annan orsak ÄR den demokratiska återspeglning av allmänhetens val påverkas". Det är en gissning helt utan fakta, fakta är att demokratin inte påverkas av ökad information till de 35 beslutande ledamöterna innan beslut.

Man skriver även om "maktbalansen" vilket är ytterligare nonsens utan fakta, fakta är att maktbalansen verkligen kan diskuteras när tjänstemän lägger förslag till beslut baserat på sina egna vinklade gissningar till underlag och det är ju inte utan att man undrar hur mycket majoriteten är med vid tjänstemännens framtagande av ett sånt uselt underlag.

"Sammantaget ser förvaltningen fler skäl att avslå motionen än att bifalla motionen", men helt ärligt så finns det inga skäl att avslå motionen, bara misslyckade gissningar utan verklighetsförankring. Till och med att motionen eventuellt lämnats in för sent står med i tjänsteskrivelsen på ett sätt som att det är en anledning att avslå motionen trots att presidiet beslutat att ställa motionen för prövning. Skälen att bifalla motionen däremot är många även om de är väl dolda i tjänsteskrivelsen.

Fakta är att:

Den politiska mångfalden ökar.

Ökad diskussion ger ökad demokratisk avspeglning av samhället.

Att fler deltar ger fler infallsvinklar och bättre beslutsunderlag.

Motionen går i linje med Ånge kommuns vision.

Intresset för politik ökar om vi får fler aktiva deltagare på våra sammanträden.

Senast blev jag som motionär helt korrekt kontaktad och fick motionssvaret uppläst medan jag var på mitt arbete, vet inte vad syftet med ett sådant samtal skulle vara men särskilt konstruktivt var det inte, den här gången vill jag bli kontaktad för ett konstruktivt samtal och inte bara presenteras för fullbordat faktum. Jag vill ha ett samtal men även få svaret i text och att jag ges tid att läsa och kommentera svaret.

Därför kräver vi att nästa gång ärendet ska tas upp så ska all information bygga på fakta med källhänvisningar och utan personliga antaganden och gissningar.

1. Både för och nackdelar ska tydligt räknas upp.
2. Informationen ska bara bygga på riktiga erfarenheter och fakta.
3. Information bör inhämtas från åtminstone de 4 nämnda kommunerna plus Sollefteå.
4. Förslag till beslut ska bygga på vad som är bäst för Ånge kommun och demokratin.
5. Att man ånyo kontaktar motionären för ett konstruktivt samtal.

Dennis Hjalmarsson, SD Ånge

Svar på motion om ej
tjänstgörande ersättares
yttranderätt

§22

KS 22/531

Kommunstyrelsen

Svar på motion om ej tjänstgörande ersättares yttranderätt

Förslag till beslut

Kommunförvaltningen föreslår koncern- och finansutskottet föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. Avslå motionen.

Ärendet i korthet

Dennis Hjalmarsson (SD) har till kommunen inkommit med en motion som syftar till att ej tjänstgörande ersättare ges yttranderätt vid kommunfullmäktiges sammanträden.

Förvaltningens övervägande

Motionären ger fyra exempel på kommunen där ersättare ges yttranderätt vid sammanträden, och det finns fler än så! Den möjligheten ges i flera kommuner i Sverige.

Utgångspunkten i kommunallagen är att ej tjänstgörande ersättare inte har yttranderätt, men att kommunen kan besluta att medge detta. Bland Sveriges ca 300 kommuner och regioner finns det väldigt många exempel på olika lösningar, men bland vår regions sju kommuner är det enbart Sollefteå där ej tjänstgörande ersättare har yttranderätt. I närområdet är det alltså en klar majoritet emot ej tjänstgörande ersättares yttranderätt.

En av orsakerna för detta kan vara ansvar för beslut – tjänstgörande ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige är, och kan hållas, ansvariga för beslut som de tar. Även om det aldrig hänt i modern tid så kan till exempel ledamöter bli dömda för beslut. Vad som är betydligt vanligare är allmänhetens prövning av politikens förtroende vid de allmänna valen. Om en person som inte behöver hållas ansvarig för beslutet påverkar beslutet kan bekymmersamma situationer uppstå.

En annan orsak är den demokratiska återspeglingsen av allmänhetens val påverkas, om vissa partiers icke tjänstgörande ersättare deltar vid sammanträden högre än andra partier. Om dessa deltar i diskussionerna så kan maktbalansen mellan partierna påverkas. Syftet med ersättare, i den striktaste och kallaste meningen, är just att bevara maktbalansen enligt de allmänna valen, då personliga hinder för ledamöter inte behöver innebära en minskad representation av väljarna. I samma ådra finns att beakta att kommunfullmäktiges ersättare kandiderade under de

Kommunstyrelsen

förutsättningar och förräntningar som gällde då, att ändra rollen som ersättare kan även ändra förväntningarna på rollen.

Ifall kommuner beslutar att ge yttranderätt till ej tjänstgörande ersättare eller ej verkar inte vara avhängt kommunfullmäktiges storlek, ställt mot medborgarantalet. Men det skulle kunna vara en faktor, att förhållandevis små kommunfullmäktige öppnar upp mer som kompensation, men en enklare granskning tyder på att så inte är fallet. För resonemangets skull kan noteras att Ånge kommunfullmäktige består av 35 ledamöter, jämfört mot den för oss lägsta gränsen på 21.

Motionen lämnades in av ersättare i kommunfullmäktige. Motionen är daterad till samma dag då ett sammanträde skedde, där motionären tjänstgjorde (2022-12-19). Motionen registrerades av kommunen dagen efter (2022-12-20).

Motioner av tjänstgörande ersättare måste lämnas in under sammanträdet, och annonseras innan ärendelistan fastslås. Motionen har därför inte formellt mött kraven på inlämnande av motion, men kommunfullmäktiges presidium har beslutat att ställa motionen för prövning ändock.

Sammantaget ser förvaltningen fler skäl att avslå motionen än att bifalla motionen, vilket således blir förvaltningens förslag till beslut.

Motionären kontaktades 2023-03-06, enligt kommunstyrelsens regler för motionshantering.

Ånge kommuns vision

Vi är en plats för alla, med närhet till natur och gemenskap. Här ger näring och engagemang kraft till en levande bygd.

Fokusområde Hållbar vardag

Ärendet har ingen bärighet på hållbar vardag.

Fokusområde Hållbar hälsa

Ärendet har ingen bärighet på hållbar hälsa.

Fokusområde Hållbar gemenskap

Förvaltningen ser att en bredare diskussion kan ge ökad demokratisk avspegling av samhället. Att fler kan delta i överläggningar kan kanske erbjuda fler infallsvinklar.

Hur förslaget påverkar de demokratiska dimensionerna i kommunen går att vrida och vända på, å ena sidan fler röster, å andra sidan otydligare roller.

Fokusområde Hållbar kompetens

Ärendet har ingen bärighet på hållbar kompetens.

Kommunstyrelsen

Fokusområde Hållbar natur

Ärendet har ingen bärighet på hållbar natur.

Motion för ökad politisk mångfald i KF

Järfälla 2022-12-19

Bakgrund:

Att även ge ersättare yttranderätt ger fördelarna av ett stort fullmäktige till kostnaden av ett mindre fullmäktige. En ökad demokrati utan att öka kostnaden, bredare perspektiv och en ökad politisk mångfald inför beslut.

Vad säger lagen:

Kommunallagen kap.5 § 40 ger fullmäktige möjlighet att ge ej tjänstgörande ersättare yttranderätt.

Exempel på från andra kommuner:

Östhammars kommun, arbetsordning kommunfullmäktige
§ 22 Ej tjänstgörande ersättare får delta i överläggningen i alla ärenden.

Kalix kommun, arbetsordning kommunfullmäktige
§ 21 Ersättarna i fullmäktige har yttranderätt men ej förslags- och beslutsrätt.

Kungälv kommun, arbetsordning kommunfullmäktige
§ 33 Icke tjänstgörande ersättare har yttranderätt (ej beslutanderätt) vid fullmäktige.

Mark kommun, arbetsordning för kommunfullmäktige
§ 27 Ersättarna i kommunfullmäktige har yttranderätt även när de inte tjänstgör.

Med anledning av ovanstående så föreslår jag fullmäktige att besluta:

Att med lämplig beskrivning införa i fullmäktiges arbetsordning att ej tjänstgörande ersättare ges yttranderätt på fullmäktiges sammanträden.

Dennis Hjalmarsson
Sverigedemokraterna Ånge

Mötesdatum

Koncern- och finansutskottet

2023-03-21

§30

Svar på motion om ej tjänstgörande ersättares yttranderätt (KS 22/531)**Beslut**

Koncern- och finansutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. Avslå motionen.

Sammanfattning

Dennis Hjalmarsson (SD) har till kommunen inkommit med en motion som syftar till att ej tjänstgörande ersättare ges yttranderätt vid kommunfullmäktiges sammanträden.

Yrkanden

Anders Mjärdsjö (M) yrkar att utskottet beslutar enligt kommunförvaltningens förslag.

Stig Malmberg (SD) yrkar på bifall.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att utskotten beslutar enligt Anders Mjärdsjö (M) förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse motion ökad politiskt mångfald
- Motion för ökad politisk mångfald i Ånge KF 2022-12-19

Paragrafen är justerad

Mötesdatum

Kommunstyrelsen

2023-04-04

§55

Svar på motion om ej tjänstgörande ersättares yttranderätt (KS 22/531)**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Avslå motionen.

Reservationer

Stig Malmberg (SD), Gunnar Jansson (SD), Linda Mattsson (VF) och Joakim Bäckström (VF) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning

Dennis Hjalmarsson (SD) har till kommunen inkommit med en motion som syftar till att ej tjänstgörande ersättare ges yttranderätt vid kommunfullmäktiges sammanträden.

Överläggning

Anna Arvidsson (S) yrkar att kommunstyrelsen beslutar enligt koncern- och finansutskottets förslag.

Joakim Bäckström (VF) föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige bifalla motionen. Stig Malmberg (SD) ställer sig bakom Joakim Bäckström (VF) förslag.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att utskotten beslutar enligt Anna Arvidssons (S) förslag.

Votering

Stig Malmberg (SD) begär omröstning, vilket verkställs.

Omröstning genomförs med följande propositionsordning: den som röstar enligt Anna Arvidssons (S) förslag röstar JA och den som röstar på Joakim Bäckströms (VF) förslag röstar NEJ. Omröstningen resulterar i 7 JA-röster och 4 NEJ-röster.

Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutat enligt Anna Arvidsson (S) förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse motion ökad politiskt mångfald
- Motion för ökad politisk mångfald i Ånge KF 2022-12-19
- §30 KU Svar på motion om ej tjänstgörande ersättares yttranderätt

Paragrafen är justerad